

د فرانز کافکا «پلار ته لیک»

بشپړ داستاني روایت، تشریح او ټولنیزه لوستنه

د خپروني یادونه

دا لیکنه د فرانز کافکا د «پلار ته لیک» د کتاب/لیک بشپړ داستاني روایت، ادبي تشریح او ټولنیزه لوستنه ده. دا د کتاب کلمه په کلمه ژباړه نه ده؛ بلکې د اثر ټول مهم مضمونونه، د کافکا د ژوند اړوند معلومات، د لیک د هرې مهمې برخې تشریح، او د افغاني/پښتني کورني ماحول سره یې فکري تړاو په روانه پښتو کې وړاندې کوي. موخه دا ده چې لوستونکی د کتاب له فضا، درد، پیغام او انساني اهمیت سره بشپړ آشنا شي.

سریزه: د یوه لیک تر شا د یوه نسل درد

د فرانز کافکا «پلار ته لیک» یوازې د یوه زوی له خوا خپل پلار ته لیکل شوی شخصي شکایت نه دی. دا د یوه حساس انسان هغه اوږده، درنه او تپي شوې اعترافنامه ده چې د ماشومتوب له وېرې، د پلار له سخت سیوري، د کور له خاموش قانون، او د شخصیت له ماتېدو څخه زبېدلې ده.

کله چې لوستونکی دا اثر لولي، د کافکا د کور دیوالونه یوازې د پراگ د یوې یهودي کورنۍ دیوالونه نه پاتې کېږي؛ بلکې زموږ د ډېرو کلیوالو او ښاري کورونو تصویر هم پکې رانښکاره کېږي. هغه کورونه چې ماشوم پکې باید د مشرانو مخې ته غلی وي، پوښتنه ونه کړي، خپل احساس ونه ښيي، د مېلمه مخې ته خبرې ونه کړي، د پلار له تندي ووپرېږي، او د مور له مهربانۍ سره سره بیا هم د کور د اصلي واک له سختۍ خلاص نه شي.

په دې لیک کې کافکا خپل پلار ته وایي چې زه له تا وپریدم، خو نه شواي مې کولی دا وېره په لنډه جمله کې درته تشریح کړم. دا جمله د ټول اثر زړه دی. د ماشوم وېره ډېر وخت له یوې پېښې نه، بلکې له سلگونو ورو پېښو جوړېږي: یو تریو تندي، یوه سپکوونکې جمله، یو قهرجن نظر، یوه ماتې وعده، یوه بې‌ځایه پرتله، او هغه احساس چې ماشوم ته وایي: «ته کم یې، ته ارزښت نه لرې، ستا خبرې مهمې نه دي.»

فرانز کافکا څوک و؟

فرانز کافکا د ۱۸۸۳ کال د جولای په درېیمه د پراگ په ښار کې وزېږېد. هغه مهال پراگ د اتریش - هنګري د سترواکۍ برخه وه. کافکا په یوه جرمني ژبې یهودي کورنۍ کې لوی شو. د هغه پلار هرمان کافکا یو سوداګر و؛ غښتلی،

سخت، لور غز لرونکی، د کور پر فضا واکمن او د خپل زوی له حساس طبیعت سره ډېر لرې انسان. مور یې جولي کافکا نسبتاً نرمه او پوهه ښځه وه، خو د پلار د سختې واکمنۍ پر وړاندې یې د زوی د ژغورلو بشپړ توان نه درلود.

کافکا د قانون زده کړې وکړې او وروسته یې په بیمه یي اداره کې کار وکړ. د ورځې رسمي کار، د شپې لیکل، د دننه وېره، ناروغي، کمزوری ځان باور، مینه ناک خو ناکام عاطفي ژوند، او د پلار له سیوري سره دوامداره داخلي جگړه د هغه د ژوند مهمې څېرې وې. د هغه مشهور اثار لکه «مسخ»، «محاكمه» او «کلا» د انسان د بې وسۍ، نامعلوم قضاوت، ټولنیز فشار او وجودي اضطراب ژور انځورونه دي.

کافکا په ۱۹۲۳ کال کې د نري رنځ له امله ومړ. عمر یې یوازې څلوېښت کاله و. خو له مرگ وروسته یې ادبي نوم دومره لوړ شو چې نن د نړۍ په ادبیاتو کې د هغه نوم د انسان د باطني وېرې، یوازېتوب او «کافکايي» حالت سمبول ګڼل کېږي.

«پلار ته لیک» کله او ولې ولیکل شو؟

کافکا دا اوږد لیک په ۱۹۱۹ کال کې ولیکه. دا هغه وخت و چې هغه د ژوند په منځنۍ مرحله کې و، خو لا هم د پلار له اغېز څخه ځان آزاد نه احساساوه. د لیک ظاهري لامل د کافکا او د هغه د پلار تر منځ د واده او کوژدې په اړه اختلاف و؛ خو اصلي لامل ډېر ژور و: کافکا غوښتل خپل پلار ته وښيي چې د هغه د سختۍ، تحقیر، بې ثباته معیارونو او زورور شخصیت سیوري څنګه د زوی پر ټول ژوند غورځولې دي.

دا لیک د کافکا له خوا پلار ته ولېکل نه شو. روایت دا دی چې کافکا دا لیک خپلې مور ته ورکړ، خو پلار ته یې ورسوي؛ خو مور یې دا کار ونه کړ. ښایي مور پوهېده چې دا لیک به د کور د اور لمبې لا زیاتې کړي. له همدې امله «پلار ته لیک» په حقیقت کې هغه خبرې پاتې شوې چې زوی یې د پلار مخې ته نه شوای ویلای.

دا اثر د ژوندلیک، اعتراف، دفاع، نیوکې او ادبي روان شناسي ګډه بڼه لري. کافکا پلار نه یوازې تورنوي، بلکې ځان هم شنني. هغه هڅه کوي وښيي چې ولې بې جراته شو، ولې د واده له پرېکړې وېرېد، ولې د پلار په حضور کې د ځان ارزښت له لاسه ورکاوه، او ولې لیکل ورته د ژوند پناه ځای شو.

د لیک پیل: «پلاره، زه له تا وېرېدم»

د اثر فکري دروازه له همدې احساسه پرانیستل کېږي: پلار له کافکا څخه پوښتنه کړې وه چې ولې وایي له پلار څخه وېرېږي. کافکا لیکي چې د همدې پوښتنې ځواب په خوله نه شي ورکولی، ځکه له پلار څخه وېره خپله د ځواب ورکولو توان هم ترې اخلي.

دا خورا ژوره رواني خبره ده. يو ماشوم چې له پلار څخه وېرېږي، يوازې له وهلو نه وېرېږي. هغه له قهرجن غږ، له پرېکنده قضاوت، له سپکاوي، له رتنې، له شرمولو، له دې وېرېږي چې که خپله خبره وکړي، بيا به هم غلط گڼل کېږي. داسې ماشوم په خپله ژبه بندېږي. هغه خپل درد نه شي بيانولی، ځکه د درد سرچينه هماغه څوک وي چې بايد د امن ځای وای.

کافکا هڅه کوي پلار ته وښيي چې د هغوی اړیکه عادي پلار-زوی اړیکه نه وه. پلار د هغه په سترگو کې ډېر لوی، ډېر غښتلی، ډېر باوري او ډېر حاکم انسان و؛ خو دی پخپله حساس، کمزوری، فکرمن او په ځان شکمن ماشوم و. د دې دواړو طبیعتونو تکر د کافکا په روح کې دایمي زخم جوړ کړ.

د پلار څېره: ځواک، غږ او سیوری

هرمان کافکا د خپل زوی په ذهن کې يوازې پلار نه و؛ هغه د ځواک، حکم، رتنې او نه منلو سمبول و. کافکا خپل پلار داسې احساساوه لکه یو لوی انسان چې هر څه پرېکړه کوي، هر څه اندازه کوي، او هر څه ته د خپل معیار له مخې ارزښت ورکوي.

د کافکا پلار سوداگر و، له ستونزو سره یې مبارزه کړې وه، د ژوند سختی یې گاللې وې، او ښایي د همدې سخت ژوند له امله یې فکر کاوه چې زوی باید همداسې کلک، غښتلی او بې احساسه وروزل شي. خو کافکا د پلار په څېر نه و. هغه دننه گرا، حساس، ژر تپي کېدونکی، ډېر فکر کوونکی او د کلمو انسان و. پلار یې د عمل، غږ، حکم او زور انسان و.

کله چې یو سخت پلار د حساس ماشوم له طبیعت سره بلد نه وي، هغه د اصلاح په نوم ماشوم ماتوي. کافکا په لیک کې هڅه کوي وښيي چې د پلار هره رتنه يوازې عادي رتنه نه وه؛ بلکې د زوی په زړه کې یې دا احساس زیاتاوه چې زه د پلار له معیار سره برابر نه یم، زه نیمگړی یم، زه کمزوری یم، زه د منلو وړ نه یم.

ماشومتوب: د کور دننه د وېرې ښوونځی

کافکا د خپل ماشومتوب ځینې صحنې یادوي چې د ده پر شخصیت یې ژور اثر کړی و. د کور د ډوډۍ مېز، د پلار غږ، د بدن په اړه شرم، د خوړو په طریقه نیوکه، د ماشوم د حرکتونو کنټرول، او د پلار د قهر ناڅاپي رانېکاره کېدل هغه صحنې دي چې په لیک کې تکرارېږي.

د ده له نظره، پلار به د ماشوم پر ورو تېروتنو هم سخت قضاوت کاوه. ماشوم که د خوړو پر مهال کومه کوچنۍ تېروتنه وکړه، که ډېر وخوځېد، که یې په خپلو الفاظو کې بې احتیاطي وکړه، نو دا يوازې د اصلاح موضوع نه پاتې کېده؛ دا د شرم او کمښت موضوع کېده. ماشوم زده کوي چې د ژوند طبیعي حرکتونه هم خطرناک دي.

زمونږ په کورونو کې هم ډېر ماشومان د همدې ډول خاموش فشار لاندې لويېږي. د مېلمه مخې ته مه غزېږه. د مشرانو پر وړاندې پېښې مه غځوه. ډېر مه خنده. ډېر مه پوښتنه کوه. ډېر مه پوهېږه. دا مه کوه، هغه مه کوه. تر دې چې ماشوم ورو ورو د خپل بدن، خپل غږ او خپل فکر له طبيعي حالت څخه شرمېږي.

ادب که چوپتيا؟

زمونږ په فرهنگ کې ادب ډېر لوړ ارزښت لري؛ خو ستونزه هغه وخت پيدا کېږي چې ادب د ماشوم د شخصيت د وژلو لپاره کارېږي. ادب دا نه دی چې ماشوم وډار شي. ادب دا نه دی چې ماشوم له خپل پلار سره د خبرو جرأت ونه لري. ادب دا نه دی چې ماشوم د کور په مجلس کې د موجود انسان پر ځای د خاموش شى په څېر کېږي شي.

ريښتيني ادب دا دی چې ماشوم ته د خبرو طريقه ور زده شي. هغه دې پوه شي چې مشر ته څنگه احترام وکړي، خو دا هم دې زده کړي چې خپله پوښتنه، اندېښنه او احساس په سالم ډول بيان کړي. د ماشوم چوپتيا تل د ښه تربيت ښه نه وي؛ ډېرى وخت د وېرې ښه وي.

کافکا داسې انسان شو چې د خبرو پر ځای يې ليکلو ته پناه يووړه. هغه څه چې د پلار مخې ته يې نه شواى ويلای، په کاغذ يې وليکل. دا د ډېرو ټيپي ماشومانو حالت دی. ځينې يې ليکوالان کېږي، ځينې يې خاموش کارکوونکي، ځينې يې غوسه ناک انسانان، ځينې يې له ټولني تښتېدونکي، او ځينې يې د ټول عمر لپاره د ځان کم باورى بنديان.

د خبرو او عمل تضاد

په ليک کې يوه مهمه موضوع د پلار د خبرو او عمل تر منځ تضاد دی. کافکا وايي چې پلار به ځينې خويونه او کارونه په نورو کې بد گڼل، خو پخپله به يې هماغه کارونه کول. دا د ماشوم لپاره خطرناک تربیوي حالت دی، ځکه ماشوم د نصيحت تر کلمو ډېر د عمل له صحنو زده کوي.

که پلار ماشوم ته وايي چې دروغ مه وايه، خو خپله ورسره وعده ماتوي، نو ماشوم له عمله زده کوي چې دروغ عادي دي. که مور ماشوم ته وايي چې احترام کوه، خو د ماشوم احساس ته احترام نه کوي، نو ماشوم له عمله زده کوي چې احترام يوازې د زورورو لپاره دی. که کورنۍ د صداقت خبرې کوي خو په ورځني ژوند کې چل، پت کاري او دروغ کاروي، ماشوم ورو ورو د اخلاقو پر معنا بې باوره کېږي.

همدا وجه ده چې په ډېرو ټولنو کې دروغجن ماشوم د کور محصول وي. هغه ماشوم چې په ژړا غلى کېږي او ورته ويل کېږي: «درته به لوبتکه راوړو»، خو هېڅکله نه راوړل کېږي، په باطن کې دا زده کوي چې وعده يوازې د وخت تېرولو وسيله ده. وروسته چې دی پخپله دروغ وايي، موز حيرانېږو؛ خو هېر مو وي چې لومړنى استاد يې موز وو.

د پلار تر سیوري لاندې دین، اخلاق او ټولنه

کافکا په خپل لیک کې د دیني او ټولنیزو ارزښتونو په اړه هم د پلار د چلند اغېز یادوي. د هغه لپاره ستونزه دا نه وه چې پلار یې د ارزښتونو خبرې کولې؛ ستونزه دا وه چې دا ارزښتونه ډېر وخت د ژوندي تجربې، مینې او داخلي صداقت پر ځای د ظاهري حکم او کورني واک په بڼه وړاندې کېدل.

ماشوم که دین د مینې، عدل، رحم، صداقت او انسانیت له لارې وویني، نو د دین تصویر یې ښکلی کېږي. خو که دین ورته یوازې د منع، وپړې، شرم، د پښو نه غځولو، د پوښتنې نه کولو او د مشرانو د مطلق اطاعت له لارې ور وښودل شي، نو د ماشوم په ذهن کې دین د رحمت پر ځای د فشار له خاطر سره تړل کېږي.

زموږ ټولنه هم باید دې ته متوجه وي چې ماشوم ته ارزښتونه د ژوند له لارې ور زده کېږي. که کور کې عدالت نه وي، یوازې د عدالت وینا ماشوم نه روزي. که کور کې رحم نه وي، د رحم نصیحت بې اغېزه کېږي. که کور کې اوربڼه نه وي، د احترام خبرې نیمګړې پاتې کېږي.

کافکا، ځان کمبولي او د پرېکړې کمزوري

د پلار تر سخت سیوري لاندې کافکا ورو ورو د خپل ځان په اړه شکمن شو. هغه په خپل لیک کې څرګندوي چې د پلار قضاوت یې داسې دننه کړی و چې حتا کله پلار حاضر نه و، بیا هم د پلار غږ د ده په ذهن کې موجود و. دا تر ټولو خطرناک حالت دی: ظاهري پلار له خونې وځي، خو داخلي پلار په ذهن کې پاتې کېږي.

همدا داخلي قاضي انسان د ژوند په ډېرو پرېکړو کې کمزوری کوي. کافکا د واده په اړه پرېکړه نه شوای ټینګه ساتلی. د اریکو په برخه کې یې ځان ناکافي احساساوه. له دې وپېرېده چې د کور، ښځې، اولاد او عادي ژوند مسوولیت به ونه شي اخیستی. دا وېره یوازې د واده وېره نه وه؛ دا د خپل ځان پر وړتیا د باور له لاسه ورکول وو.

زموږ په ټولنه کې هم هغه ځوان چې ټول عمر ورته ویل شوي وي «ته څه پوهېږې»، کله چې د ژوند لویې پرېکړې ته ورسېږي، ډېر وخت یا بې پرېکړې کېږي، یا بې جرأته، یا د نورو په خوښه ژوند کوي. بیا پلار او مور وايي: «زوی مې خپل فکر نه لري.» خو فکر یې ځکه نه لري چې په ماشومتوب کې یې فکر ته اجازه نه وه ورکړل شوې.

کوژده، واده او د شخصي ژوند حق

د «پلار ته لیک» یوه دردناکه برخه د کافکا د کوژدې او واده مسئله ده. پلار یې د هغه پر انتخابونو نیوکه کوله او کافکا د پلار له قضاوت څخه دومره اغېزمن و چې خپل عاطفي ژوند یې هم په ډاډه زړه نه شوای مخته وړلی. هغه

د کورنۍ جوړولو غوښتنه لرله، خو د پلار د سیوري، د ځان د کمزوري باور او داخلي وېرو له امله یې دا لاره سخته شوه.

دا موضوع زموږ له ټولني سره ډېر تړاو لري. زموږ په ډېرو کورونو کې د ځوان د ژوند ملگرې یا د نجلۍ د ژوند ملگرې لا هم د کورنۍ د خوښې، قوم، نسب، مال، ظاهري بڼې، کور، کالي، د خلکو خبرو او رواج له مخې ټاکل کېږي. د دوو انسانانو ذهني نږدېوالي، اخلاق، د ژوند لید، د خبرو طریقه، د اختلاف حل کولو وړتیا او د یو بل درک ډېر وخت د پرېکړې اصلي معیار نه وي.

واده یوازې رسم نه دی. واده د دوو شخصیتونو گډ ژوند دی. که د شخصیتونو، فکرونو او ارزښتونو تر منځ هېڅ نږدېوالی نه وي، نو ښکلی محفل، لوړه ولور، ښه کور او د خلکو ستاینه د ژوند د آرامۍ ضمانت نه شي کېدای. کافکا موز ته یادونه کوي چې د انسان شخصي ژوند ته درناوی د سالم شخصیت برخه ده.

مور: مینه، منځگړیتوب او کمزوری واک

د کافکا مور د هغه په ژوند کې د مینې او نرمۍ یوه څېره وه، خو د پلار د واکمن شخصیت تر څنګ یې رول محدود پاتې شو. هغه ښایي زوی یې درک کاوه، خو تل یې د پلار او زوی تر منځ منځگړیتوب کاوه، نه دا چې د اړیکې بنسټیز ظلم بدل کړي.

دا حالت زموږ په ډېرو کورونو کې هم لیدل کېږي. مور ماشوم سره مینه لري، خو د کور د سخت پلار، مشر ورور یا کورني دود پر وړاندې یې غږ کمزوری وي. ماشوم د مور په غېږ کې آرام مومي، خو د کور اصلي فضا بیا هم د وېرې وي. دا نیمگړې مینه ماشوم ژغوري، خو بشپړ یې نه رغوي.

مور او پلار دواړه باید په تربیه کې شریک مسوولیت واخلي. که یو اړخ تل سخت او بل اړخ تل پټ تسلي ورکوونکی وي، ماشوم د ثبات احساس نه پیدا کوي. سالم کور هغه دی چې اصول ولري، خو له مینې سره؛ نظم ولري، خو له عدالت سره؛ احترام وغواړي، خو د ماشوم احترام هم وکړي.

لیکل: د کافکا پناهځای

کافکا د هغه څه لپاره چې په ژوند کې یې نه شوای ویلای، لیکلو ته مخه کړه. لیکل د ده لپاره یوازې هنري کار نه و؛ د ژوند د تحمل وسیله وه. هغه خپله وېره، شرم، گناه، بېوسی او د پلار د سیوري فشار د ادبیاتو په ژبه بدل کړل.

د همدې لپاره د کافکا اثار دومره ژور دي. هغه يوازې د کيسو شخصيتونه نه جوړوي؛ هغه د انسان دننه محکمې جوړوي، داسې محکمې چې تور پکې معلوم نه وي، خو سزا شته. داسې کلاوې جوړوي چې انسان ورته رسېدل غواړي، خو نه رسېږي. داسې مسخ شوې څېرې بڼې چې انسان په کور کې هم پردې شي.

«پلار ته ليک» د کافکا د ادبي نړۍ يو کلي دی. که څوک دا ليک ولولي، د کافکا د ډېرو نورو اثارو د درد سرچينه بڼه درک کولی شي. هلته چې د انسان پر سر نامعلوم قضاوت ولاړ وي، هلته چې واکمن حضور نامعلوم خو قوي وي، هلته چې انسان ځان بې دفاع احساسوي، د کافکا د کورنۍ د تجربې سيوري هم ليدل کېږي.

د ليک پای: تور، دفاع او ناممکنه روغه

د «پلار ته ليک» پای ډېر ساده قضاوت نه وړاندې کوي. کافکا يوازې دا نه وايي چې پلار ظالم و او زوی بې گناه و. هغه هڅه کوي دواړه اړخونه وويني. دی پوهېږي چې پلار يې د ژوند سختۍ گاللې وې، د کور لپاره يې زحمت ايستلی و، او بڼايي خپله مينه يې د سختۍ په ژبه څرگندوله. خو کافکا دا هم وايي چې د نيت بڼه والی د زيان مخه نه شي نيولی.

ډېر پلرونه وايي: «ما خو د خپل اولاد خیر غوښت.» دا جمله کېدای شي ريښتيا وي؛ خو پوښتنه دا ده چې خیر په کومه طريقه غوښتل شوی؟ که د خیر په نوم د ماشوم جرأت مات شي، که د اصلاح په نوم يې شخصيت سپک شي، که د ادب په نوم يې غږ بند شي، نو نيت بڼه وي، پایله يې بيا هم خطرناکه ده.

کافکا داسې روغه غواړي چې بشپړه نه شي کېدای. ځکه د هغه د ماشومتوب زخمو نه يوازې د يوه بڅښنې په کلمه نه رغېږي. خو ليکل خپله د ده لپاره يو ډول داخلي خلاصون دی. هغه لږ تر لږه خپل درد ته نوم ورکوي. او څوک چې خپل درد ته نوم ورکړي، د رغېدو لومړی گام اخلي.

زموږ د کورونو لپاره د دې کتاب پيغام

دا اثر زموږ لپاره ځکه مهم دی چې موږ لا هم د ماشوم د رواني نړۍ په اړه ډېر لږ فکر کوو. موږ ماشوم ته ډوډۍ ورکوو، جامه ورکوو، بڼوونځي ته يې لېږو، خو ډېر وخت يې احساس، غږ، پوښتنه، وېره او باطني شخصيت نه اورو.

د ماشوم د روزنې لومړی اصل دا دی چې ماشوم انسان دی. هغه د کور د مشرانو ملکيت نه دی. د هغه خپل احساسات، خپل ذهن، خپل شرم، خپله خوښي، خپله وېره او خپل کرامت شته. که هغه کوچنی دی، بې ارزښته نه دی. که کم تجربه دی، بې عقله نه دی. که تېروتنه کوي، د سپکاوې وړ نه دی.

موز بايد د ماشوم په وړاندې د خپلې ژبې حساب وکړو. يوه جمله د کلونو لپاره پاتې کېدای شي. «ته هېڅ نه شې کېدای» يوه جمله ده، خو د ماشوم پر روح د تورې پرېکړې په څېر کېږي. «زه پر تا باور لرم» هم يوه جمله ده، خو د ماشوم دننه رڼا پيدا کوي. پلار او مور بايد پوه شي چې د ماشوم په زړه کې د دوی غږ د ژوند تر ډېره وخته پاتې کېږي.

له دې کتابه عملي درسونه

۱. ماشوم بايد د خبرو حق ولري. د خبرو حق بې ادبي نه ده؛ د خبرو طريقه بايد ور زده شي.
۲. د ماشوم شرمول د تربیې وسيله نه ده. شرم ممکن ماشوم خاموش کړي، خو سم يې نه کړي.
۳. وعده بايد له ماشوم سره هم د لویانو په اندازه جدي ونیول شي. ماتې وعدې د دروغو بڼوونځی جوړوي.
۴. د پلار او مور عمل د نصیحت تر کلمو ډېر ځواک لري. ماشوم هغه څه کوي چې وينې، نه يوازې هغه څه چې اوري.
۵. د ماشوم احساس بايد واورېدل شي. ژړا، وېره او پوښتنه د کمزورۍ نښه نه ده.
۶. د واده او شخصي ژوند په پرېکړو کې د ځوان شخصیت او انتخاب بايد درناوی وشي. کورنۍ مشوره ورکولی شي، خو د ژوند مالکیت بايد له انسانه وانه خيستل شي.
۷. سختي تل قوت نه جوړوي. کله ناکله سختي انسان دننه ماتوي. قوت د مينې، نظم، باور او عدالت له گډې فضا څخه پيدا کېږي.
۸. ماشوم ته بايد اجازه ورکړل شي چې تېروتنه وکړي. بې تېروتنې وده ممکنه نه ده.
۹. د کور مشران بايد له ځان سره دا پوښتنه وکړي: ايا زما اولاد له ما سره خبرې کولی شي، که يوازې زما له قهره ځان پټوي؟
۱۰. د سالمې ټولنې پيل له سالم کور څخه کېږي. که کور د ماشوم لپاره د امن ځای شي، ټولنه به سبا د سالمو ځوانانو کوربه وي.

پايله: هغه ماشوم چې نن يې اورو، سبا ټولنه رغوي

فرانز کافکا په «پلار ته ليک» کې د يوه انسان د باطني ماتېدو کيسه کوي. دا کيسه که څه هم د يوې کورنۍ له دننه پيل شوې، خو د نړۍ د ادبياتو او ټولنيزې روان شناسي لپاره لويه هنداره شوه. په دې ليک کې موز وينو چې د پلار يو سخت سيوری څنگه د زوی پر ماشومتوب، ځوانۍ، مينې، واده، کار، ليکلو او ټول ژوند خپرېږي.

زمونږ ټولنه هم بايد له دې اثره زده کړي. ماشوم ته غږ ورکول بې ادبي نه ده. ماشوم ته احترام ورکول د مشرانو سپکاوی نه دی. ماشوم ته د پوښتنې حق ورکول د کور نظم نه خرابوي. برعکس، همدا کارونه سالم انسان جوړوي.

که موږ ماشوم خاموش کړو، ښايي کور مو لنډمهاله آرام ښکاره شي؛ خو په حقيقت کې مو راتلونکی نسل دننه مات کړی وي. که ماشوم واورو، د هغه د خبرو طريقه ور سمه کړو، د احساس درناوی يې وکړو، او په مينه او نظم يې وروزو، نو سبا به له همدې ماشومه باجراته، رښتيني، فکري او مسوول انسان جوړ شي.

«پلار ته ليک» موږ ته وايي: د ماشوم زړه د کور تر ټولو نازک کتاب دی. هره ورځ پکې څه ليکل کېږي. پام کوئ چې د قهر، سپکاوي او وېرې تورې کرښې پکې ونه ليکئ. د مينې، باور، احترام او اورېدنې کلمات پکې وليکئ؛ ځکه همدا کلمات د راتلونکي انسان شخصيت جوړوي.

د سرچينو لنډ يادښت

د دې پښتو روايت او تشریح د عامو ادبي معلوماتو، د فرانز کافکا د ژوند له پېژندل شويو حقايقو، او د «Letter to Father / Brief an den Vater» د مشهور متن د مضمونونو پر بنسټ برابره شوې ده. د تاريخي معلوماتو لپاره له معتبرو سرچينو لکه Encyclopaedia Britannica او د کافکا د ليک د پېژندنې له عمومي ادبي معلوماتو څخه استفاده شوې ده. دا اثر د پښتو گهيځ لپاره د لوستلو، پوهاوي او ټولنيزې تربیې په نيت په خپلواکه پښتو ژبه برابره شوی دی.